

Lindholtvej Mink I/S
Lindholtvej 2
7500 Holstebro

Dato: 18-11-2014
Sagsnr.: 09.17.18-P19-20-14
Henv. til: Pernille Mia Bek
Natur og Miljø
Direkte tlf.: 96 11 77 96
Afdeling tlf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

Tillæg nr. 1 til § 12 MILJØGODKENDELSE

af minkfarmen
Lindholt

Lindholtvej 2, 7500 Holstebro
Beliggende på matr. nr. 1a, Lindholt Gde., Tvis

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4. DECEMBER 2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	1
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	3
IKKE TEKNISK RESUMÉ	4
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Dokumentation</i>	7
<i>Udnyttelse af godkendelse</i>	7
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	7
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	7
<i>Stalde</i>	8
<i>Foder</i>	9
<i>Opbevaring af oprensningsmateriale/fast husdyrgødning</i>	9
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	9
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	9
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	10
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	10
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	11
KLAGEVEJLEDNING	11
OFFENTLIGGØRELSE	12
RETSBESKYTTELSE	13
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	13
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	14
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	14
<i>Alternative muligheder</i>	14
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	15
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	15
<i>Stalde</i>	15
<i>Valg af BAT-teknologi i staldanlæg</i>	17
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	20
<i>Foder</i>	21
<i>Affald og kemikalier</i>	21
<i>Døde dyr</i>	21
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	21
<i>Opbevaring af oprensningsmateriale og fast gødning</i>	22
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	23
<i>Ammoniak</i>	23
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	24
<i>Lugt</i>	25
<i>Transport</i>	27
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	27
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	29
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	29
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	31
<i>Sædskitte og efterafgrøder</i>	31
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	31

<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>31</i>
<i>Grundvand</i>	<i>31</i>
<i>Bilag IV-arter</i>	<i>32</i>
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder.....</i>	<i>32</i>
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer.....</i>	<i>33</i>
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt.....</i>	<i>33</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område</i>	<i>34</i>
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	<i>35</i>
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område</i>	<i>39</i>
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	41
BILAG	42
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	42
BILAG 2 – MINKFARMENS INDELING I HALAFSNIT IFT. ANSØGNING	43
BILAG 3 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	44
BILAG 4 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	45
BILAG 5 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	46
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	47
BILAG 7 – JORDBUNDSTYPER	48
BILAG 8 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	49
BILAG 9 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	50
BILAG 10 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE).....	51
BILAG 11 – NATUROMRÅDER IFT. UDSPREDNINGSAREALER.....	52
BILAG 12 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER.....	53
BILAG 13 – DRIFTSJOURNAL.....	54
APPENDIX 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.....	56

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato, tillæg:	18-11-2014
Godkendelsesdato, hovedgodkendelse	18-05-2011
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	§ 12
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Lindholt Mink I/S v/ Niels S Halgård og Kristian Harald Halgaard
CVR-nr. / P-nr.	30267494 / 1013067062
Husdyrbrugets adresse	Lindholtvej 2, 7500 Holstebro
Husdyrbrugets telefonnumre	97435661 / 61391964
Husdyrbrugets kontaktperson	Lindholt Mink I/S / Kristian Halgaard
Husdyrbrugets e-mail:	kristianhalgard@hotmail.com
Matrikel	1a, Lindholt Gde., Tvis
CHR	99077
(i)-mærket, bek. 486 af 25. maj 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Ja
Byggetilladelse	Såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri, ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos Byggeri og Ejendomme.
Ejendomsnr.	661-0020628
Husdyrgodkendelsesskema nummer	64835
Husdyrbrugets konsulent	Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden, e-mail: che@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 06-05-2014 modtaget ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse på Lindholtvej 2, 7500 Holstebro, som blev meddelt den 18-05-2011. Husdyrbruget er miljøgodkendt efter §12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ændringen, der søges om, er en mindre udvidelse af produktionstilladelsen i eksisterende minkhaller, en ændring af den tilførte mængde husdyrgødning til bedriftens arealer og mindre tilretninger af det forpagtede areal.

Forslag til dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 18-05-2011 har været i offentlig høring i perioden fra den 24-10-2014 til den 14-11-2014.

Ændringerne, der søges om, medfører, at Holstebro Kommune ved dette tillæg ophæver vilkårene 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 26, 39, 40, 41, 45, 46 og 47 i miljøgodkendelsen af 18-05-2011 meddelt i henhold til § 12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Dette tillæg supplerer den eksisterende miljøgodkendelse af 18-05-2011. Dette tillæg til miljøgodkendelsen træder i kraft den dato, det tages i brug.

Den ansøgte udvidelse skal jf. Husdyrlovens § 26 stk. 2 vurderes ud fra en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. Idet bedriften tidligere er miljøgodkendt af Holstebro Kommune, jf. ovenstående, skal den nu ansøgte udvidelse vurderes ift. den drift, der var gældende før denne miljøgodkendelse trådte i kraft. Ansøgning er således indsendt, så den belyser på virkningerne på omgivelserne på alle de udvidelser, der er foretaget siden 1. januar 2007, dvs. nudriften i 2007 sammenholdt med ansøgt drift i 2014. (Skema ID nr. 64835).

Alle vurderinger af beskyttelsesniveauerne i denne godkendelse er foretaget på baggrund af ansøgning 64835. Det generelle ammoniakkrav på 30 % er opfyldt ved to gange ugentlig udmugning (mindst hver 3-4. dag) og krav om hhv. 34 og 36 cm gyllerender.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 318,33 til 343,33 DE bestående af 10.300 mink, årstæver.

Ammoniakfordampningen fra anlægget falder, og der sker ingen væsentlig merbelastning af de nærmeste Natura 2000 områder, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56, Sønder Feldborg Plantage samt EF-habitatområde nr. 249, Ovstrup Hede og Røjen Bæk

Til ejendommen hører 258,15 ha harmoniareal, som Lindholt I/S forpagter af de to ejere af I/S selskabet. Der tilføres op til 2,40 DE husdyrgødning til arealerne fra en pt. unavngiven afgiver. Projektet omfatter ikke aftalearealer.

Alle arealerne ligger uden for N-klasse. Der er enkelte af de ejede arealer, som er drænedede og beliggende i fosforfølsomme lavbundsområder. Alle arealerne ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsområder med særlig grundvandsbeskyttelse. Med det ansøgte dyretryk på 1,34 er husdyrlovens krav til fosforoverskud og nitratudvaskning overholdt.

Arealerne ligger alle i oplandet til Nissum Fjord og afvander via Storå hertil. Udvaske-ningen af næringsstoffer fra det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til en væsentlig påvirkning af fjordområdet.

Meddelelse om godkendelse

Dette tillæg nr. 1 fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget i tillæg til vilkårene i den eksisterende miljøgodkendelse af 18-05-2011.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IED, jvf. IE-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 10.300 mink, årstæver, svarende til i alt 343,33 DE, på husdyrbruget matr. nr. 1a, Lindholt Gde., Tvis, beliggende Lindholtvej 2, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Tillægget er som miljøgodkendelsen delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer) og en særlig godkendelse af arealerne. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Pernille Mia Bek
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i miljøgodkendelsen af 18-05-2011 og i dette tillæg, medmindre senere afgørelser foreskriver andet.
2. Vilkår 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 26, 39, 40, 41, 45, 46 og 47 ophæves i miljøgodkendelsen af 18-05-2011. De resterende vilkår i miljøgodkendelsen er fortsat gældende
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - foderplaner, analyser
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - mark- og gødningsplaner
 - driftsjournaler (jvf. bilag 13)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

4. Dette tillæg nr. 1 bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.
5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af årsdyr.

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Mink, årstæver	10.300	343,33

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i Skema 2. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår og der skal føres journal over parrede tæver pr. 20. marts hvert år.

Stalde

7. Minkhaller skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type	Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-nivåu
		Antal	DE	
Minkfarm Del 1	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 2	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 3	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 4	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 1.2	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 2.2	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 3.2	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 4.2	Mink, årstæver	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
1/4 Lukket hal	Mink, årstæver	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
2/4 Lukket hal	Mink, årstæver	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
3/4 Lukket hal	Mink, årstæver	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
4/4 Lukket hal	Mink, årstæver	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)

8. I alle nye og eksisterende minkhaller skal gødningsrenderne tømmes mindst to gange om ugen. Der må forløbe højst fire døgn mellem to tømninger. Der skal føres logbog med angivelse af datoer og tidspunkter for tømningerne. I perioder med længerevarende hård frost kan tømning undlades.
9. Minkene skal have adgang til halm ad libitum. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

Foder

10. I uge 30-47 skal der anvendes foder med et proteinindhold på maksimalt 31 % af OE (omsættelig energi).

Opbevaring af oprensningsmateriale/fast husdyrgødning

11. Oprensningsmateriale / fast husdyrgødning, som opsamles fra minkhallerne, skal enten opbevares overdækket i møddingshus eller udbringes direkte på udbringingsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Driftsforstyrrelser eller uheld

12. Beredskabsplanen for minkfarmen skal være opdateret senest, når dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

13. Der skal foretages en energigennemgang, såfremt det årlige energiforbrug overstiger 154.500 kWh på minkfarmen. En energifaglig konsulent skal gennemgå minkfarmen med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier indføres på minkfarmen. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, maskinel, automatik og lignende samt heraf afledte forhold. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

14. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5.
15. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 345,73 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 7, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,34 DE/ha.
16. Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.
17. Kopi af aftale om modtagelse af husdyrgødning skal fremsendes til Holstebro Kommune, så snart denne foreligger.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 16-12-2014 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 18-11-2014.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro. Holstebro Kommune vil herefter vurdere, om klagen skal føre til ændringer miljøgodkendelsen. Fastholdes miljøgodkendelsen videresendes klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. Hvis afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Lindholt Mink I/S, Lindholtvej 2, 7500 Holstebro (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh Ø., CVR: 60804214, P-nr: 1002121278, E-mail: dn@dn.dk (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Raders SV, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533, E-mail: senord@sst.dk (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, CVR: 17915746, P-nr: 1001388580, E-mail: mail@dkfisk.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Ris-skov, - -, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bresten, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823, E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, - -, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., CVR: 54752415, P-nr: 1001712827, E-mail: natur@dof.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, Sandbækvej 26, 6971 Spjald, CVR: 54752415, -, E-mail: holstebro@dof.dk (Interesseorganisa-tion)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 Kbh. N, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk (Interesseorganisation)
- Halla Skuladottir og Jon Gardar Henrysson, Lindholtvej 3 A, 7500 Holstebro (Na-bo)
- Solveig og Arne Struwe Christensen, Gedbovej 11, 7500 Holstebro (Nabo)
- Niels Skov Halgaard, Tvislundvej 6, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Kristian Harald Halgaard, Lindholtvej 2, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden, e-mail: che@hflc.dk (ansøgers rådgiver)

I perioden 24-10-2014 til 14-11-2014 har forslag til afgørelse været sendt i nabo-høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienterings-brev er sendt til nedenstående:

- Halla Skuladottir og Jon Gardar Henrysson, Lindholtvej 3 A, 7500 Holstebro (Na-bo)
- Solveig og Arne Struwe Christensen, Gedbovej 11, 7500 Holstebro (Nabo)
- Niels Skov Halgaard, Tvislundvej 6, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Kristian Harald Halgaard, Lindholtvej 2, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden, e-mail: che@hflc.dk (ansøgers rådgiver)

I 3 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- ingen bemærkninger modtaget

Retsbeskyttelse

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen omfatter de dele, der er beskrevet i den miljøtekniske redegørelse.

Retsbeskyttelsen for dette tillæg følger hovedgodkendelsen

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år fra meddelelsen af hovedgodkendelsen - dvs. i år 2019.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Dette tillæg nr. 1 til hovedgodkendelsen meddeles den 18-11-2014, og træder i kraft den dag, det tages i brug. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Ansøger og ejerforhold

Lindholt Mink I/S ejer og driver husdyrbruget på Lindholtvej 2, 7500 Holstebro under CVR nr. 30267494. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Lindholt Mink I/S. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der er i hovedgodkendelsen stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. Dette vilkår opretholdes.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Lige uden for mark 5-0 ligger en gravhøj med beskyttelseszone, der rækker ind over marken, men for de resterende udspretningsarealer findes ingen gravhøje med beskyttelseszoner inden for de respektive markarealer. Der findes ingen fredede fortidsminder inde på udspretningsarealerne.

På udbringningsarealerne er der registreret mange ikke fredede fortidsminder (gravhøje), se kortbilag 12. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Beskyttede diger

Der er i tilknytning til udbringningsarealerne ingen registrerede diger, som er beskyttede i.h.t. Museumslovens § 29a.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser, der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette tillæg er, at driften vil forsætte uændret.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i eksisterende bygninger.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives med nedenstående produktionsstørrelse (Skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 2.

Skema 1. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Minktæver	9.550	318,33	10.300	343,33

Produktionsniveau

Minkproduktion foregår som batchproduktion (alt ind/alt ud) med en årlig cyklus med start i december og afslutning med pelsning.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem og BAT-niveau fremgår. Minkfarmens inddeling i halafsnit i ansøgningen fremgår af Bilag 2.

I den elektroniske ansøgning er den lukkede hal delt op i 4 mindre dele til trods for at der er tale om en lukket hal og ikke 4 mindre lukkede haller. Da ammoniakdepositionsregningen i det elektroniske ansøgningssystem beregner den korteste afstand mellem minkhallen og naturpunktet overestimeres depositionspositionen fra en hal der er lidt mere end 200 meter lang. For at simulere den emission der i praksis vil foregå fra hele hallen, er denne inddelt i 4 dele i depositionsregningen. De 4 inddelinger svarer til, hvad den eksisterende farm ville skulle inddeles i, hvis der i den del også var en udvidelse.

De åbne haller i den resterende del af minkfarmen er inddelt i 8 mindre farmafsnit af samme årsag, da udvidelsen i dette tillæg sker fordelt på alle halafsnit.

Holstebro Kommune har accepteret denne opdeling, da beregningsmodellen ved opdelingen forventes at vise et mere retvisende billede af ammoniakemissionen.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal og staldsystem og BAT-niveau.

Staldnavn	Dyreart/type	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-nivaueu
		Antal	DE	Antal	DE	
Minkfarm Del 1	Mink, årstæver	6.550	218,33	883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 2	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 3	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 4	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 1.2	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 2.2	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 3.2	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Minkfarm Del 4.2	Mink, årstæver			883	29,43	Åbne haller 34 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
1/4 Lukket hal	Mink, årstæver	750	25,00	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
2/4 Lukket hal	Mink, årstæver	750	25,00	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
3/4 Lukket hal	Mink, årstæver	750	25,00	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
4/4 Lukket hal	Mink, årstæver	750	25,00	809	26,97	Lukkede haller 36 cm rende Halm ad libitum 2 gange ugentlig udmugning 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)

Valg af BAT-teknologi i staldanlæg

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden i forbindelse med godkendelsen foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik for svin og kvæg. Herunder er udgivet en række teknologibeskrivelser for staldd typer.

Der er ikke fastlagt vejledende emissionsniveauer eller udgivet teknologibeskrivelser for mink. Natur- og Miljøklagenævnets har i sagen NMK-131-00102 af 30/10-2012 truffet principiel afgørelse om BAT for en § 11 godkendt minkproduktion større end 75 DE. BAT niveauet er i afgørelsen fastlagt til:

	Forudsætninger	BAT niveau
Nye minkhaller:	Gyllerender længere end 50 m	1,15 kg N /årstæve
	Gyllerender kortere end 50 m	1,30 kg N /årstæve
Eksisterende Minkhaller:	Bag skylssystem, ophængte gyllerender længere end 50 meter, der ikke hænger i trapper	Eksisterende rendebredde Tømning af gyllerender dagligt Højst 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 Halm ad libitum
	Øvrige minkhaller	Eksisterende rendebredde Tømning af gyllerender 2 gange ugentligt. Højst 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 Halm ad libitum

I 2013 er der udført VERA-test vedr. effekten af hyppig udmugning på ammoniakfordampning fra mink. Forsøgene viste en betydelig større effekt end tidligere antaget. Der er fundet en reduktionseffekt på 30,6 % ved 2 gange ugentlig udmugning og 25,9 % ved daglig udmugning. De nye oplysninger er endnu ikke inkorporeret i ansøgningssystemets beregningsmodul. Miljøstyrelsen har endnu ikke truffet beslutning om den præcise effektangivelse af hyppig udmugning, f.eks. om effekten af 2 gange ugentlig udmugning og daglig udmugning bør vurderes ens. Som en midlertidig løsning sættes ammoniakreduktionseffekten af hyppig udmugning til 27 % på Miljøstyrelsens Teknologiliste for både daglig og 2 gange ugentlig udmugning.

På baggrund af de nye oplysninger om effekten af hyppig udmugning (rendetømning) - og i overensstemmelse med forbeholdet herom i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 30/10 2012 - finder nævnet i Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-131-00140 af 12/09 2013, at fastlæggelsen af emissionsgrænseværdierne for henholdsvis nye og eksisterende minkhaller bør justeres til følgende:

- 1,00 kg N per årstæve i nye minkhaller, svarende til følgende kombination af virkemidler: 36 cm brede gødningsrender, tømning af render to gange om

ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47.

- For årstæver i eksisterende minkhaller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi ud fra gødningsrendernes faktiske bredde og følgende kombination af virkemidler: tømning af render to gange om ugen, halm ad libitum, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47. Beregningen i husdyrgodkendelse.dk skal som hidtil foretages med udgangspunkt i opsamlingsløsningen Mi07.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr kg. sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

Minkhaller

Eksisterende:

84 stk. 2-rækkede haller á 21 fag, cirka 43 m lange. 34 cm brede gyllerender.
1 stk. lukket hal med 16 rækker á 90 fag, cirka 200 m lang. 36 cm brede gyllerender.
I hovedgodkendelsen var gyllerenderne i den lukkede hal sat til 36,5 cm, men da BAT og det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt, så godkendes de 36 cm i dette tillæg.

Udmugningssystem

På farmen er der manuel udmugning mindst 2 gange ugentlig.

Udmugningshyppighed

Med baggrund i VERA-testen skal udmugning fastsættes minimum til hver 3. eller 4. dag, svarende til 2 gange om ugen, jf. Miljøstyrelsens WIKI-husdyrvejledning. Holstebro Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til kravet om BAT.

Rendebredde

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at den bredest tilgængelige rende som udgangspunkt er BAT, da en bredere rende giver en lavere ammoniakfordampning, jf. Miljøstyrelsens vejledning. For hver centimeter rendebredde opnås en besparelse på 0,025 kg N/årstæve/år. De bredeste tilgængelige render er, ifølge Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00102 af 30/10 2012 mindst 36 cm, med mindre udvidelsen gennemføres ved at forlænge eksisterende haller.

Den lukkede hal er etableret med 36 cm gyllerender og de resterende minkhaller er etableret med 34 cm render. Holstebro Kommune vurderer, at det ansøgte lever op til kravet om BAT.

Fodring

Natur- og Miljøklagenævnet fastslår i afgørelse NMK-131-00102 af 30/10-2012, at foder med et proteinindhold på højst 31 % af OE i uge 30-47 er BAT. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at foder med et proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47 er BAT.

Tildeling af halm

Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-131-00102 af 30/10-2012 fastlægger, at tildeling af halm ad libitum er BAT.

Tildelingen af halm ad libitum kan tolkes både som et dyrevelfærdsmæssigt tiltag eller som et miljømæssigt tiltag, ansøger kan vælge for at mindske ammoniakemissionen. Halm ad libitum som et dyrevelfærdsmæssigt lovkrav giver landmanden lov til at iværksætte nogle halmbegrænsende tiltag. Halm ad libitum som et miljøtiltag betyder, at der altid er tilgængeligt halm ovenpå burene, indenfor minkenes rækkevidde, således at dyrene kan trække halmen gennem buret, hvorved det ender på jorden under burene.

Når halm ad libitum vælges i en ansøgning om miljøtilladelse eller -godkendelse, forstås at halm ad libitum fungerer som et miljøtiltag, hvorfor der skal være halm i tilstrækkelige mængder i og under burene til at opsuge den mængde urin, der ikke løber i gyllerenderne. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at der til stadighed er halm tilgængeligt ad libitum i og under bure og at der ikke opstilles halmbegrænsende tiltag.

Halm ad libitum + 0,2 kg er fravalgt

Tilførsel af 0,2 kg halm pr. årstæve under burene, udover halm ad libitum, reducerer ammoniaktabet yderligere. Holstebro Kommune vurderer ikke, at tilførsel af ekstra 0,2 kg halm pr. årstæve pr. år under burene er BAT på baggrund af teknikens omkostningseffektivitet, jvf. nedenstående forudsætninger:

Ved anvendelse af halm ad libitum + 0,2 kg halm reduceres der med 0,05 kg N pr. årstæve. Ammoniakemissionen reduceres derfor med 1 kg N pr. 20 årstæver. Halmforbruget for 20 årstæver er $0,2 \text{ kg halm} * 52 \text{ uger} * 20 \text{ årstæver pr. kg N} = 208 \text{ kg halm}$. Omkostningerne til indkøb af halm er 0,40-0,50 kr. pr kg, jf. KvægNøglen / Dansk Landbrugsrådgivning. Omkostningen til indkøb af halm vil være $208 \text{ kg halm} * 0,40\text{-}0,50 \text{ kr. pr. kg} = 83\text{-}104 \text{ kr}$. Halmen skal efter udmugning udbringes som fast gødning. Der kan udbringes fast gødning/halm på marken svarende til 1 kg reduceret N pr. minut. Omkostningen til udbringning vha. maskinstation er 800 kr. pr. time. Omkostningen til udbringning af halm svarende til 1 kg reduceret N vil være ca. 13 kr.

Omkostningerne ved anvendelse af halm ad libitum + 0,2 kg vil derfor være 96-117 kr. pr. kg N reduceret. Herudover er der omkostninger til opbevaring af halm før og efter anvendelse på minkfarmen, samt udlægning og udmugning på minkfarmen. Omkostningerne vil derfor overstige 100 kr. pr. kg reduceret N og vurderes derfor ikke som omkostningseffektivt.

På den baggrund ophæves vilkår 16 i den eksisterende miljøgodkendelse.

Overdækning af gyllebeholder – fravalgt

På minkfarmen findes en gyllebeholder på 2.556 m³. Ved fast overdækning af gyllebeholder reduceres ammoniakfordampningen med 50 %, set i forhold til gyllebehol-

dere med lovpligtig overdækning med flydelag. En scenarieberegning i husdyrgodkendelse.dk viser, at effekten af etablering af fast overdækning er ca. 150 kg N/år. For at teltoverdækning kan betragtes som BAT forudsættes, at proportionalitetsomkostningerne maksimalt må udgøre ca. 15.000 kr. årligt.

Med en årlig annuitetsberegning med en afskrivningsperiode på op til 15 år, og et renteniveau på 7,5 % pro anno, svarer det til at teltoverdækningen skal kunne erhverves for maksimalt 132.400 kr. Teltoverdækning til eksisterende gyllebeholdere koster ca. 2 gange dette beløb, hvorfor teltoverdækning af gyllebeholderen ikke er proportional.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Som opsummering af foregående afsnit er det Holstebro Kommunes vurdering, at BAT er 2 x ugentlig udmugning, 31 % protein af OE i foderet uge 30-47 og halm ad libitum, 36 cm brede gyllerender i den eksisterende lukkede minkhal samt 34 cm render i de eksisterende åbne minkhaller.

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Ansøger har indsendt en beregning af ammoniakemissionsniveauet på baggrund af de teknologier, der fremgår af skema 3.

Skema 3. Ansøgers valg af teknologi (ansøgt projekt) – IT ansøgning skema 64835

Minkhal	Antal årstæver	Rendebredde [cm]	Tømning af gyllerender	Protein af OE i foder uge 30-47 [%]	Tildeling af halm	Ammoniaktab stald + lager [kg N]	Ammoniaktab pr. årstæve [kg N]
Åbne minkhaller	7.064	34 cm	2 x pr. uge	31	ad libitum	7.336	1,04
Lukket minkhal	3.236	36 cm	2 x pr. uge	31	ad libitum	3.196	0,99
i alt						10.532	

Ansøger har valgt at indsende en beregning af ammoniakemissionsniveauet (Husdyrgodkendelse.dk, skemaID nr. 64835) på baggrund af de teknologier, der fremgår af skema 3. Disse teknologier er de samme teknologier, som Holstebro Kommune vurderer at være BAT.

BAT-kravet til ammoniaktabet fra ejendommen er 1,0 kg N/årstæve/år ved halm ad libitum, 2 gange ugentlig tømning af gyllerender, gyllerende bredde på 36,0 cm og et proteinindhold på 31% OU i foderet i uge 30-47, og 1,05 ved samme forudsætninger med en gyllerende bredde på 34,0 cm.

Holstebro Kommune vurderer, at minkfarmen opfylder kravet om at anvende BAT, idet ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er beregnet til 10.532 kg N/år, hvilket svarer til 0,99 kg N/årstæve/år i hallerne med en rendebredde på 36 cm og 1,04 kg N/årstæve/år i hallerne med en rendebredde på 34 cm.

Foder

Foder til minkfarmen leveres af Holstebro Minkfodercentral, og foder og halm håndteres og opbevares som beskrevet til miljøgodkendelsen af 18-05-2011.

Proteinindholdet reduceres dog i forholdt til miljøgodkendelsen fra 32 % til 31 % af omsættelig energi (OE) i uge 30-47 (hvalpenes levealder), hvor basis er anført til 33 %. I vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen er det anført, at for hvert procentpoint, der reduceres i mængden af protein af OE i uge 30-47, kan N-tabet reduceres med 0,03 kg N pr. årstæve. Dette svarer til en N-reduktion på $(2 \times 0,03 \text{ kg N/årstæve} \times 10.300 \text{ årstæver}) = 618 \text{ kg N}$. Sammensætning af foderet i uge 30-47 vurderes at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til ovenstående proteinniveau, jf. afsnittet 'BAT i staldanlæg'.

Vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets fodring inklusive opbevaring af minkfoder lever op til BAT.

Affald og kemikalier

Eventuelle mindre ændringer i forhold til affald og kemikalier forventes at kunne indeholdes indenfor den nuværende godkendelse. Det betyder, at den mindre udvidelse (knap 8 %) ikke vil ændre betydeligt på mængden af affald.

Døde dyr

Eventuelle mindre ændringer i forhold til døde dyr forventes at kunne indeholdes indenfor den nuværende godkendelse. Det betyder, at den mindre udvidelse (knap 8 %) ikke vil ændre betydeligt på praksis omkring døde dyr.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholderen er stabil og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderen tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderen drives med flydelag
- Beholderen kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Gødningen fra minkene håndteres som gylle.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 6.207 m^3 gylle samt ca. 368 m^3 afløb fra vaskeplads ved fodersiloer, svarende til en opsamlet mængde på ca. 6.575 m^3 .

I nedenstående Skema 4 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 4. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder, Lindholtvej 2	2003	12-11-13	2.556	2.556
Gyllebeholder, Gedbovej 12*	1995	17-09-09	1.800	1.800
Gyllebeholder, Gedbovej 12*	1994	17-09-09	1.600	1.600
Samlet opbevaringskapacitet:			5.956	5.956

*Adresse for lejet gyllebeholder.

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 4,7 mdr. produktion. Med den lejede opbevaringskapacitet i de to lejede gyllebeholdere på Gedbovej 12, er der en samlet opbevaringskapacitet på ca. 11 mdr. produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderen drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Opbevaring af oprensingsmateriale og fast gødning

På ejendommen produceres der overvejende flydende gylle fra minkproduktionen, som via gyllerenderne tilledes gyllebeholderen. Der produceres dog en mindre mængde fast gødning fra rengøringen under burene samt foderrester. Dette opbevares ligeledes i gyllebeholder.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at opbevaring af fast gødning i form af halm og fast gødning fra rengøring under burene i gyllebeholderen er BAT. Da der ikke opbevares fast gødning i markstak eller på plads, er der ikke stilet vilkår herfor.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlæg og lagre er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 10.532 kg N/år, hvilket er en meremission på - 276 kg N/år i forhold til 1/1 2007-niveau.

Skema 5. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission ved udvidelse i 2011 (krav 25 % reduktion)	N-emission ansøgt drift ift. nudriften i 2007
	SKEMA ID 11870	SKEMA ID 64835
Emission fra stalde omfattet af kravet om 25/30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	8.798 kg N / år	6.360 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	3.375 kg N / år	3.472 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	313 kg N / år	301 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 25/30 % reduktion	12.487 kg N / år	10.532 kg N / år
Meremission	1.944 kg N / år	-276 kg N / år
Emission 2007 (før udvidelse)	10.808 kg N / år	

Tallene i Skema 5 er medtaget for at vise ammoniakemissionen for den enkelte udvidelse og for den samlede kumulative udvidelse siden 1. januar 2007.

Jf. de indsendte beregninger i skema 64835 (tillægsansøgning) og 11870 (ansøgning for hovedgodkendelsen) og scenarieberegning for udvidelsen fra 2011 til dette tillæg i skema nr. 70642 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 42 og EF-habitatområde nr. 56, Sønder Feldborg Plantage samt EF-habitatområde nr. 249, Ovstrup Hede og Røjen Bæk.

Mindsteafstanden hertil er 10,5 kilometer i øst- og sydøstlig retning.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men med de pågældende afstande og en samlet emission på 10.532 kg N/år vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-områderne.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

I en afstand af lidt over 600 meter nordøst for ejendommen er registreret et større hede- og overdrevsområde på Yllebjerg Bakkeø, som er omfattet af reglerne for kategori 2 natur.

Området er beliggende i Herning Kommune, som har sendt følgende udtalelse til sagen:

”Yllebjerg Bakkeø er et blandet naturområde bestående af cirka 14 ha hede samt cirka 2,9 ha overdrev. Området er derfor omfattet af husdyrlovens kategori 2 natur, der stiller krav om højst 1 kg N i totalbelastning. Beregning viser en totalbelastning på højst 0,9 kg N/ha/år. Derfor er det generelle beskyttelsesniveau overholdt på Yllebjerg Bakkeø.”

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste naturområde i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et overdrevsområde ca. 100 meter øst for ejendommens nordøstlige hjørne. Overdrevet er domineret af bølget bunke og alm. hvene, men rummer også arter som katteskæg, sand-star, hedelyng, tyttebær mv.

Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og baggrundsbelastningen er beregnet til omkring 16 kg N/ha/år.

Beregninger for overdrevet viser en kvælstofdeposition på -0,9 kg N/ha/år fra udvidelsen og 9,6 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. Da kvælstofdepositionen fra udvidelsen er negativ, er reglerne for kategori 3 natur overholdt.

Ca. 100 meter nord for ejendommen er registreret mosearealer ved Storåen; disse er dog kraftigt tilgroede, og kommunen vurderer, at de ikke er særligt kvælstoffølsomme.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

Samlet vurdering

Da afskæringskriteriet for væsentlig påvirkning af kategori 3 natur er 1 kg N/ha/år vurderes ammoniakemissionen ikke at være væsentlig negativ for de pågældende områder og der stilles ikke skærpede vilkår på baggrund af § 3-områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den

reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer, der grænser op til ammoniakfølsomme naturområder, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav. Dette kan være vilkår om nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Vedr. mark nr. 55 er vilkår nr. 27 i miljøgodkendelsen af 18-05-2011 fortsat gældende. Vilkåret går på, at arealet ikke må modtage husdyrgødning eller kunstgødning, og at det hvert år skal afgræsses af kreaturer med et "rimeligt" græsningstryk. At græsningstrykket skal være "rimeligt" vil sige, at vegetationen skal være kort uden, at området er trampet i stykker. Holstebro Kommune har mulighed for at kræve afgræsningstrykket ændret (op eller ned), såfremt dette skønnes nødvendigt. Vilkåret er ved tilsyn konstateret overholdt.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 9 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har blandt andet til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lokalisering (herunder regulering af hensynet til lugtpåvirkning af omgivelserne) af pelsdyrfarme reguleres efter generelle regler i bekendtgørelse nr. 1428 af 13/12 2006 om pelsdyrfarme m.v.

Mink – afstandskrav ift. pelsdyrbekendtgørelsen

Ved ændringer, der medfører forøgede gener for omgivelserne, og ved etablering og udvidelse af pelsdyrhaller skal en række afstandskrav overholdes. I det farmen er over 10.000 årstæver er afstandskravet til nabobeboelse 200 meter og til 1) byzone eller sommerhusområde, 2) områder, der i kommuneplanens rammedel er udlagt til byzone eller sommerhusområde, eller 3) områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv, rekreative formål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner eller lignende er afstandskravet 300 meter. Ændring, etablering og udvidelse af opbevaringsanlæg til pelsdyrgødning skal

ske minimum 50 meter fra nabobeboelse og 100 meter fra byzone og sommerhusområder. Disse afstande er overholdt for de nye minkhaller.

Da nærmeste nabo Lindholtvej 3A er beliggende 450 m fra minkfarmen, og nærmeste område i byzone (Hodsager) er beliggende ca. 3,7 kilometer fra minkfarmen, er pelsdyrbekendtgørelsens afstandskrav overholdt.

Lugtemission fra minkhaller

I henhold til ny viden om lugtemissioner fra minkfarme (Rapport fra AgroTech, november 2013), der er offentliggjort 28. februar 2014, er der nu et fagligt grundlag for at beregne den forventede lugtpåvirkning fra minkfarme. Miljøstyrelsen vurderer, at de nye lugtdata skal anvendes på en måde, at geneafstande for lugt fra mink beregnes ud fra værdien 7 OU/E/s/årstæve.

Der er foretaget en beregning (skemaID 64835) af geneafstandene. Til enkeltbolig uden landbrugspligt er den forventede geneafstand beregnet til 213 meter, og minkfarmens anlæg ligger cirka 1 km nord for nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Gedbovej 11A).

Til samlet bebyggelse er den forventede geneafstand beregnet til 459 meter og til eksisterende eller fremtidig byzone er den forventede geneafstand beregnet til 611 meter. Lugtgeneafstanden er overholdt til ovenstående kategorier af bebyggelser, da der ikke findes staldafsnit inden for 1,2 gange geneafstand.

For både minkhallerne på farmen er afstandskrav således overholdt, hvorfor det iht. Miljøstyrelsens fastsatte genekriterier vurderes, at lugtgener for naboer ikke vil være væsentlige.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 6 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 6. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'.

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	611 m (Ny)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	459 m (Ny)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	213 m (Ny)	---	---	---	Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Staldmanagement

Der har ikke til Holstebro Kommune været klaget over lugt fra eksisterende produktion på Lindholtvej 2. Der stilles ikke skærpede vilkår til ejendommens staldmanagement.

Samlet vurdering for lugt

Hodsager er den nærmeste by, og den ligger over 3,7 km fra anlægget. Hodsager er ligeledes den nærmeste samlede bebyggelse, der ligger i landzone, mens Lindholtvej 3A, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 450 meter fra anlæggets minkhaller. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Gedbovej 11A, som ligger ca. 1 km fra minkfarmen.

Både afstandskravene og lugtgeneafstandene er overholdt. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf og under forudsætning af god staldhygiejne vurderes det, at pelsdyrfarmen ikke vil give anledning til væsentlige gener hos omboende.

Der stilles ikke på baggrund af lugtpåvirkningen skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende.

Transport

Eventuelle mindre ændringer i forhold til transportter forventes at kunne indeholdes indenfor den nuværende godkendelse. Det betyder, at den mindre udvidelse (knap 8 %) ikke vil ændre betydeligt på antallet og typerne af transportter. Forskellen forventes udlignet ved effektiviseringer.

Renere teknologi og ressourcestyring

Eventuelle mindre ændringer i forhold til ressourceforbrug (el, vand og brændstof) forventes at kunne indeholdes indenfor den nuværende godkendelse. Det betyder, at den mindre udvidelse (knap 8 %) ikke vil ændre betydeligt på forbruget. Eventuelle forventes udlignet ved effektiviseringer.

Holstebro Kommune har kontaktet el-selskaber, som erfarer, at det gennemsnitlige el-forbrug er cirka 15-15,5 kWh per årstæve på de minkfarme, som er gennemgået ved en energigennemgang. Det forventede el-forbrug ligger således under det gennemsnitlige el-forbrug. Såfremt minkfarmen overstiger et el-forbrug på 15 kWh per årstæve, altså overstiger et samlet el-forbrug på 154.500 kWh, skal der på minkfarmen foretages en energigennemgang.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparekatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførsel af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lign.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a.:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,

- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår i miljøgodkendelsen af 18-05-2011 og i dette tillæg lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, som Lindholt Mink I/S har forpagtet af ejerne af I/S'et Niels Skov Halgaard, Tvislundvej 6, 7500 Holstebro og Kristian Harald Halgaard, Lindholtvej 2, 7500 Holstebro. Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 7.

Skema 7. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Lindholtvej 2, 7500 Holstebro	Minkgylle	45.719	10.742	343,33
Tilført husdyrbrugets arealer				
Fra ukendt afgiver	Minkgylle	319	75	2,40
I alt		46.038	10.817	345,73

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 7 angivne.

Der er i alt 258,15 ha udspretningsarealer, som er fordelt i henhold til Skema 8 og er beliggende i henhold til bilag 5.

Skema 8. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede og forpagtede arealer		
1-0	9,71	Niels Skov Halgaard, Tvislundvej 6, 7500 Holstebro
2-0	2,89	
3-0	16,14	
4-0	4,71	
5-0	2,09	
6-0	2,02	
7-0	3,85	
8-0	2,87	
11-0	4,99	Kristian Harald Halgaard, Lindholtvej 2, 7500 Holstebro
12-0	3,02	
13-0	5,03	
14-0	6,96	
15-0	6,85	
16-0	6,33	
17-0	10,43	
18-0	2,49	
19-0	2,23	
20-0	1,76	
21-0	2,62	
22-0	0,71	
23-0	0,87	
24-0	0,70	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
32-0	1,52	
33-0	4,27	
34-0	10,00	
35-0	4,92	
36-0	5,18	
37-0	4,84	
38-0	4,80	
39-0	5,98	
40-0	10,20	
41-0	3,41	
42-0	3,17	
43-0	7,48	
44-0	4,88	
45-0	5,49	
46-0	0,77	
55-0	8,62	
54-0	9,35	
53-0	8,50	
52-0	8,15	
51-0	8,12	
50-0	8,03	
58-0	10,25	
56-0	3,66	
27-0	0,97	
28-0	1,81	
29-0	5,54	
31-0	2,91	
26-0	3,18	
57-0	0,78	
59-0	2,13	
I alt	258,15	ha ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav). For mink må der udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 246,95 ha til rådighed. Der er 258,15 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte og efterafgrøder

Alle arealerne drives med S4-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Der er ingen ændring i praksis omkring udbringning af husdyrgødning i forhold til det, som er beskrevet i miljøgodkendelsen af 18-05-2011.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspretningsarealerne ligger uden for område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, indsatsområde mht. nitrat, indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af drikkevand til vandværker, og arealerne ligger uden for område for kommende ind-

satsplaner for vandværker, vurderes det, at der i miljøgodkendelsen ikke kan stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastekområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

- Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Birkemus: Arten er ikke registreret i området.
- Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
- Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
- Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.
- Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.
- Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Alle 258,15 ha udbringningsarealer afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord. Alle arealerne ligger i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste og har derfor nitratklasse 0, jvf. Skema 9.

Skema 9. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspredningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	Harmonitryk uden virkemidler (DE/ha)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]		
I alt	258,15	258,15	0,00	0,00	0,00	100 %	1,40

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 10.

¹ Hjertermuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

² Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 10. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved fuld harmonitryk svarende til 1,40 DE/ha og S4 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,34 DE/ha ved anvendelse S4-sædskifte.

Scenarier	Planteavl	Fuld harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte	1,40 DE/ha S4-sædskifte	1,34 DE/ha S4-sædskifte
N-udvaskning fra rodzonen	78,9 kg N/ha	96,5 kg N/ha	92,8 kg N/ha

Holstebro Kommune vurderer, at harmoniforhold er anvendt som virkemiddel til reduktion af N-udvaskningen, hvorfor der i miljøgodkendelsen stilles vilkår om, at husdyrbrugets harmoniforhold maksimalt må være 1,34 DE/ha.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i de respektive opland.

Skema 11. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.345 tons N/år	1.323 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	235 tons N/år	122 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.579 tons N/år	1.445 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	258,15 ha	258,15 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	258,15 ha	258,15 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	13,9 kg N/ha/år	13,9 kg N/ha/år
Samlede husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,449 ton N	0,449 ton N
Ansøgt nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,02%	0,03%
* Beregnet vha. Cttools		

Det ansøgte har jvf. Skema 11 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,02 % og 0,03 % af den samlede N-udvaskning til hhv. hele Nissum Fjord og Felsted Kog.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugens udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må fortages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Der er i hovedgodkendelsen stillet vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Dette vilkår fastholdes. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke er yderligere behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet jorde (91 %), mens den resterende er beliggende på lerblandet sandjorde (9 %), jvf. Skema 12.

Skema 12. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	9,71	Ja	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
2-0	2,89	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	II	0,01
3-0	16,14	Ja	JB 4	Ja	Nissum Fjord	II	3,47
4-0	4,71	Ja	JB 4	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
5-0	2,09	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	II	2,09**
6-0	2,02	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
7-0	3,85	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
8-0	2,87	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	0,71
11-0	4,99	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
12-0	3,02	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
13-0	5,03	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
14-0	6,96	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
15-0	6,85	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
16-0	6,33	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
17-0	10,43	Ja	JB 1	Nej	Nissum Fjord	II	0,19
18-0	2,49	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
19-0	2,23	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
20-0	1,76	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
21-0	2,62	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
22-0	0,71	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
23-0	0,87	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
24-0	0,70	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
32-0	1,52	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
33-0	4,27	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
34-0	10,00	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
35-0	4,92	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	2,19
36-0	5,18	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	2,42
37-0	4,84	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	2,07
38-0	4,80	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	1,62
39-0	5,98	Ja*	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II*	0,20*
40-0	10,20	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	2,05
41-0	3,41	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	0,15
42-0	3,17	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	0,78
43-0	7,48	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	0,12
44-0	4,88	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
45-0	5,49	Ja	JB 1	Ja	Nissum Fjord	II	2,47
46-0	0,77	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P-klasse	P-klasse areal (ha)
55-0	8,62	Ja*	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
54-0	9,35	Ja	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
53-0	8,50	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
52-0	8,15	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
51-0	8,12	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
50-0	8,03	Ja*	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
58-0	10,25	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
56-0	3,66	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
27-0	0,97	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
28-0	1,81	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
29-0	5,54	Ja*	JB 1	Ja*	Nissum Fjord	0	0,00
31-0	2,91	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00
26-0	3,18	Ja*	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
57-0	0,78	Nej	JB 1	Ja	Nissum Fjord	0	0,00
59-0	2,13	Nej	JB 1	Nej	Nissum Fjord	0	0,00

*Oplysning afviger fra det indsendte ansøgningsskema 64835, beregningerne i skemaet ændrer sig dog ikke ved rettelses af oplysningerne, hvilket fremgår af scenarieberegning i skema nr. 68121.

**Blandt de drænede arealer er der til sammen knap 2 ha, der er lavbund omfattet af okkerklasse I. Disse knap 2 ha er "samlet" i mark 5-0, der i ansøgningen er markeret som P-klasse II. Selvom marken reelt set ikke er lavbund.

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Da udbringningsarealerne beliggende på sandjorde, vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III. En mindre del af arealerne er detailafvandet lavbund, hvorfor de vurderes at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspreddning af en fosformængde på 10.817 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 10.817 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et areal-specifikt overskud på 24,2 kg P/ha, jvf. Skema 13.

Skema 13. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	10.817 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	41,9 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	17,7 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	24,2 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord³. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 24,2 kg P/ha/år, jvf. Skema 13, hvilket er ca. dobbelt så meget som det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 24,2 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 1,2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,1 %, jvf. Skema 14.

Skema 14. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2010)*	95.864 ha	71.086 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	19.173 kg P	14.217 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.761 kg P	3.934 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	24.934 kg P	18.151 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	258,15 ha	258,15 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt kg P /ha	24,2 kg P/ha	24,2 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	1,2%	1,2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	3 kg P	3 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,01%	0,02%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen ikke stillet yderligere vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætning-

³ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdrifts-afgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

gerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

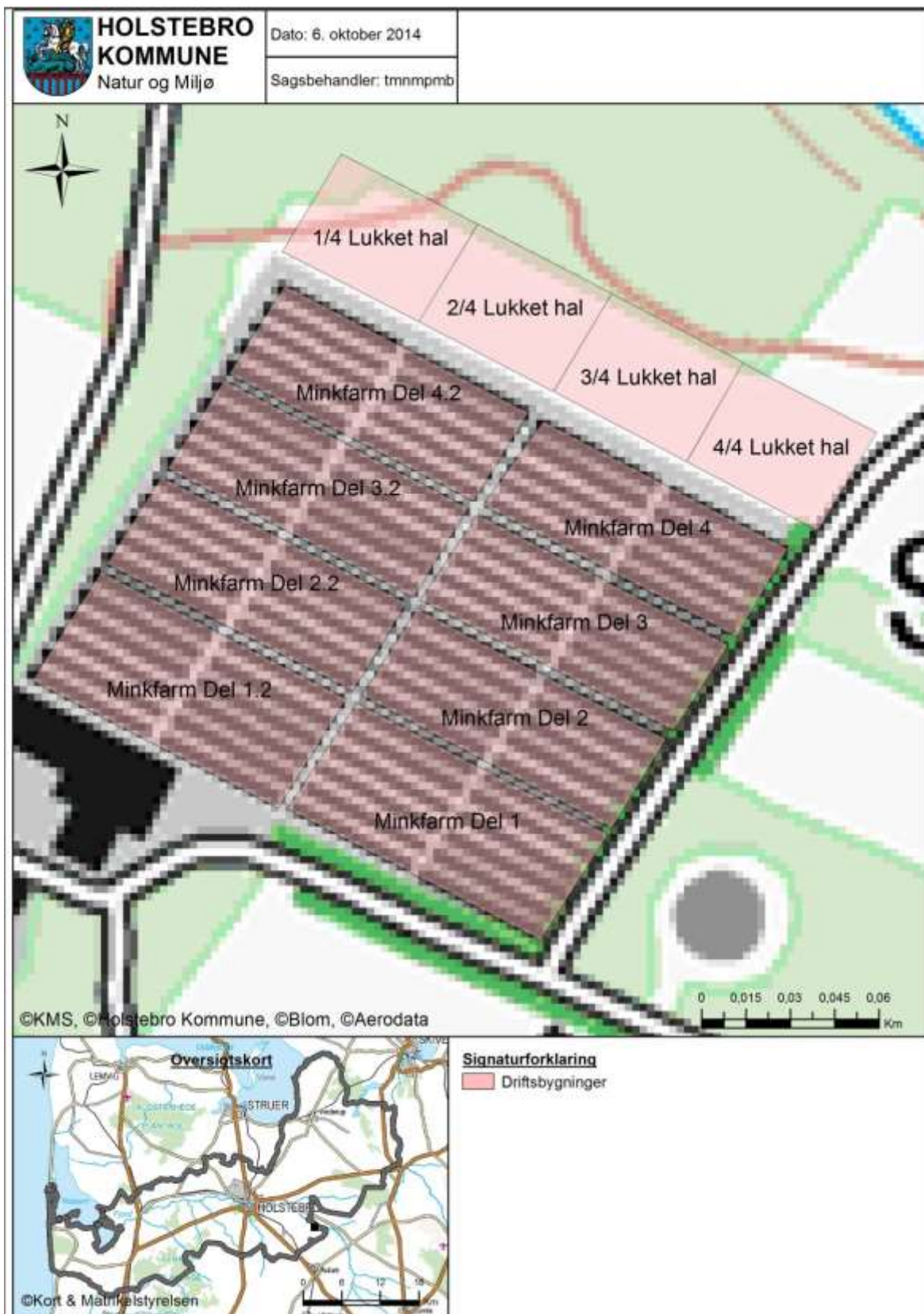
På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

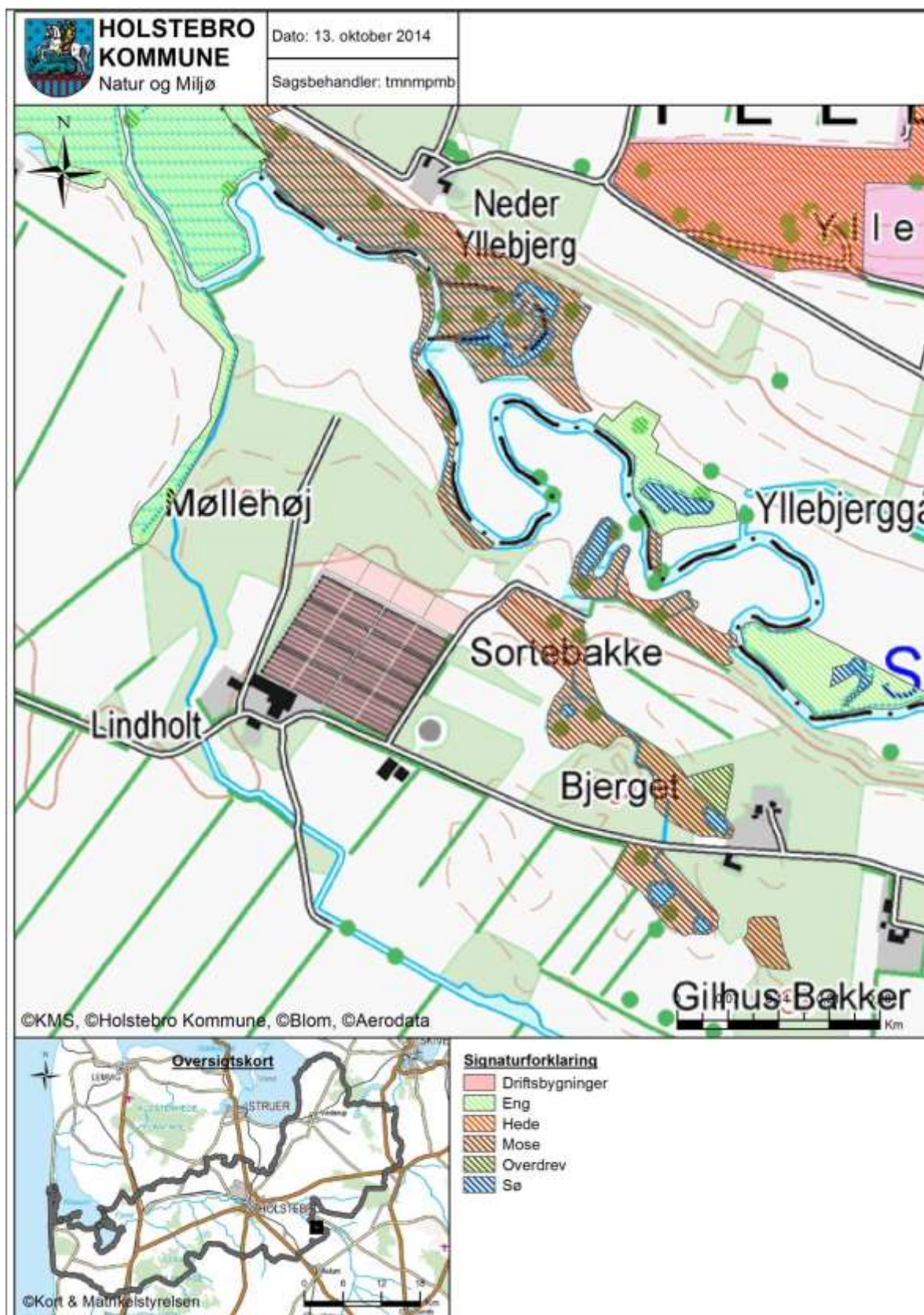
Bilag 2 – Minkfarmens inddeling i halafsnit ift. ansøgning

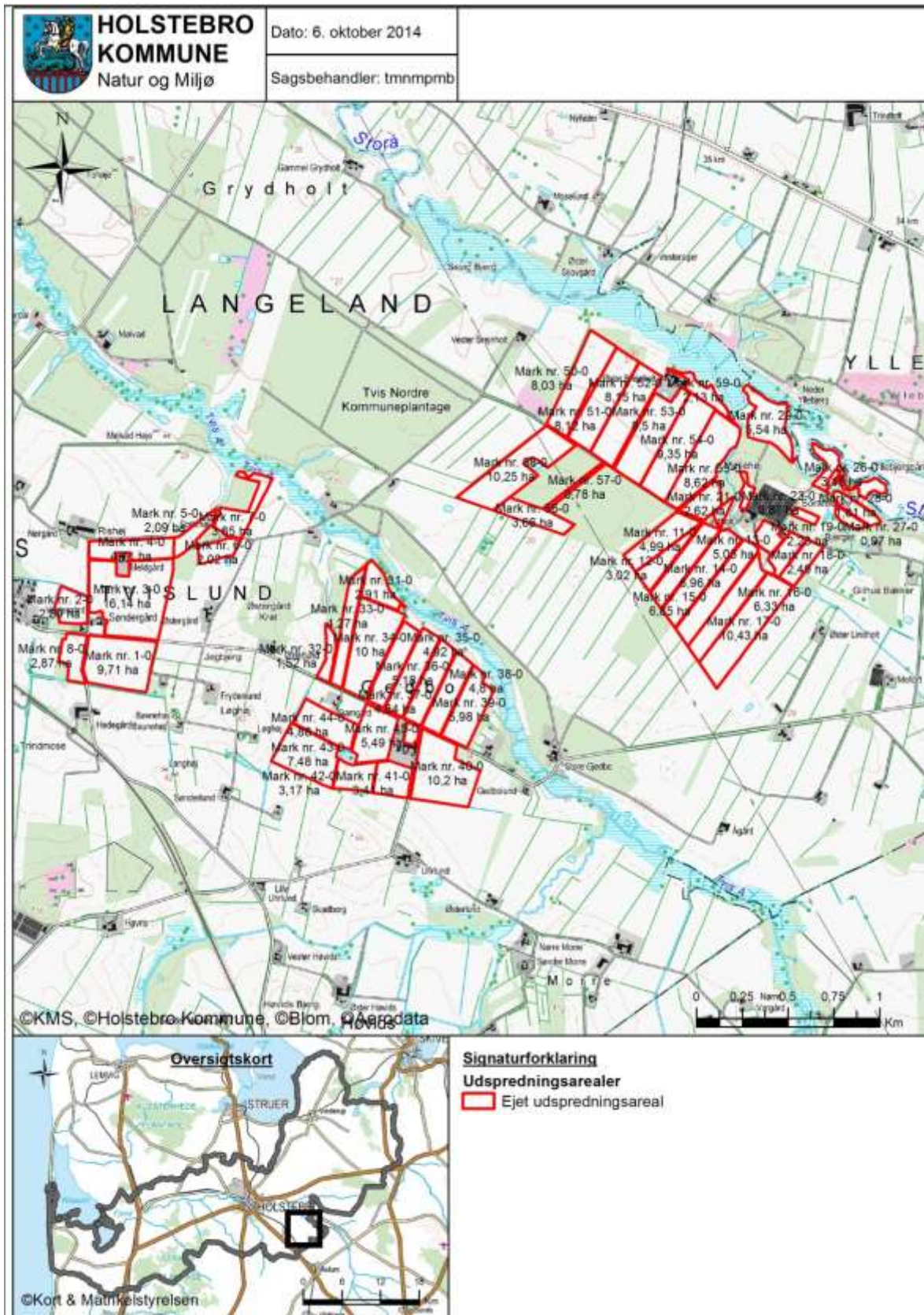
Bilag 3 – Omkringboende og planmæssige forhold

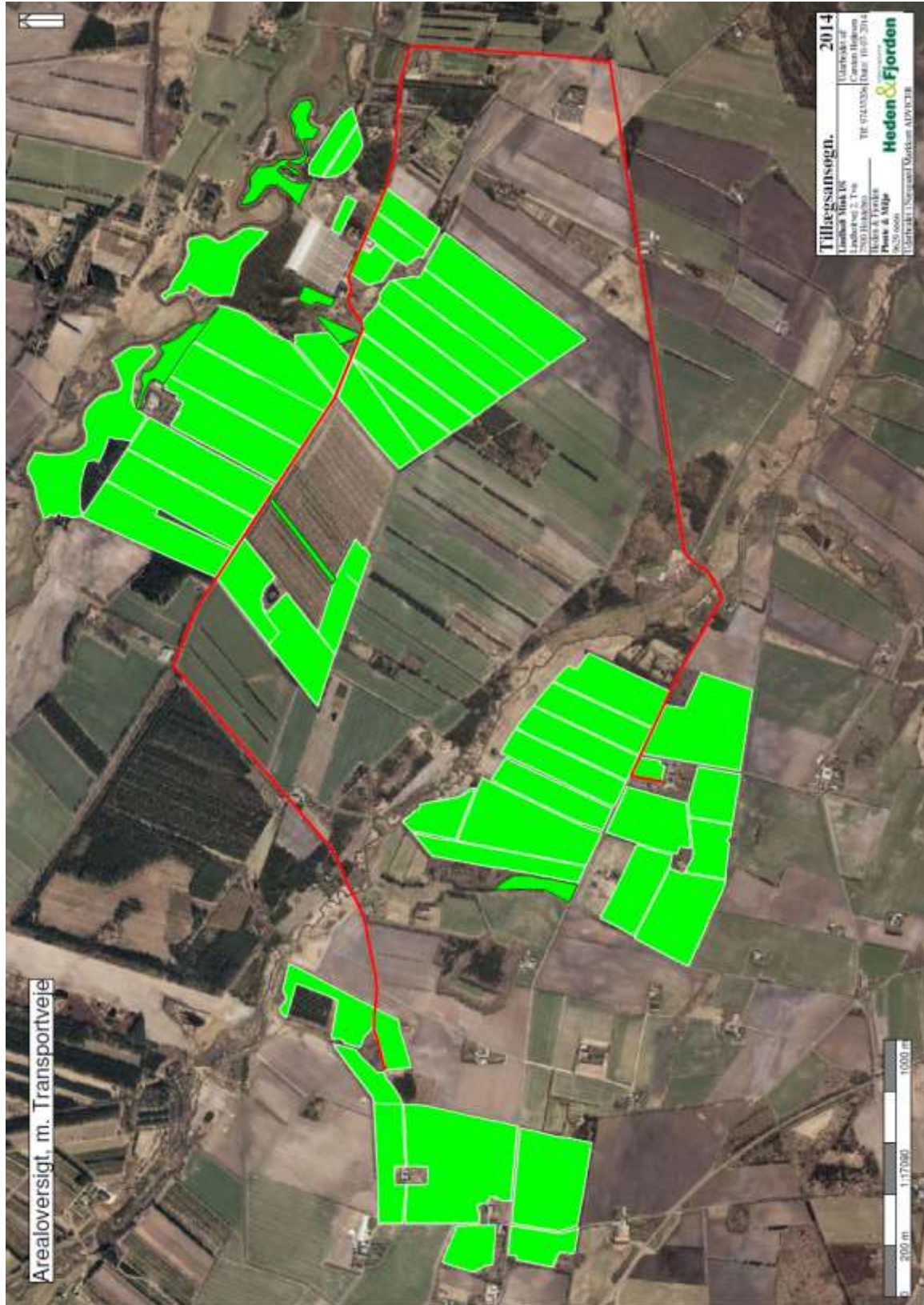
Bilag 4 – Naturområder omkring anlæg

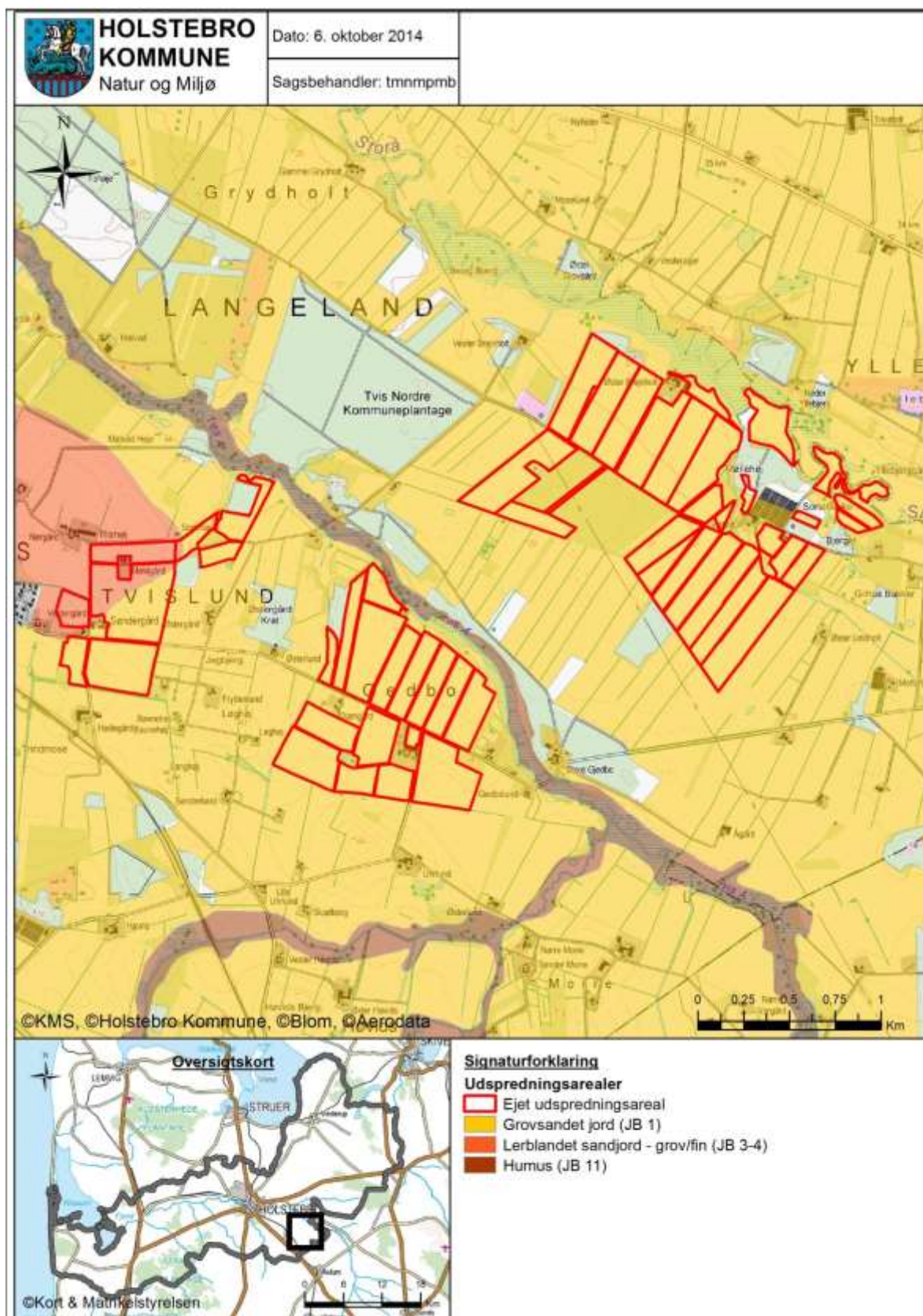
Bilag 5 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

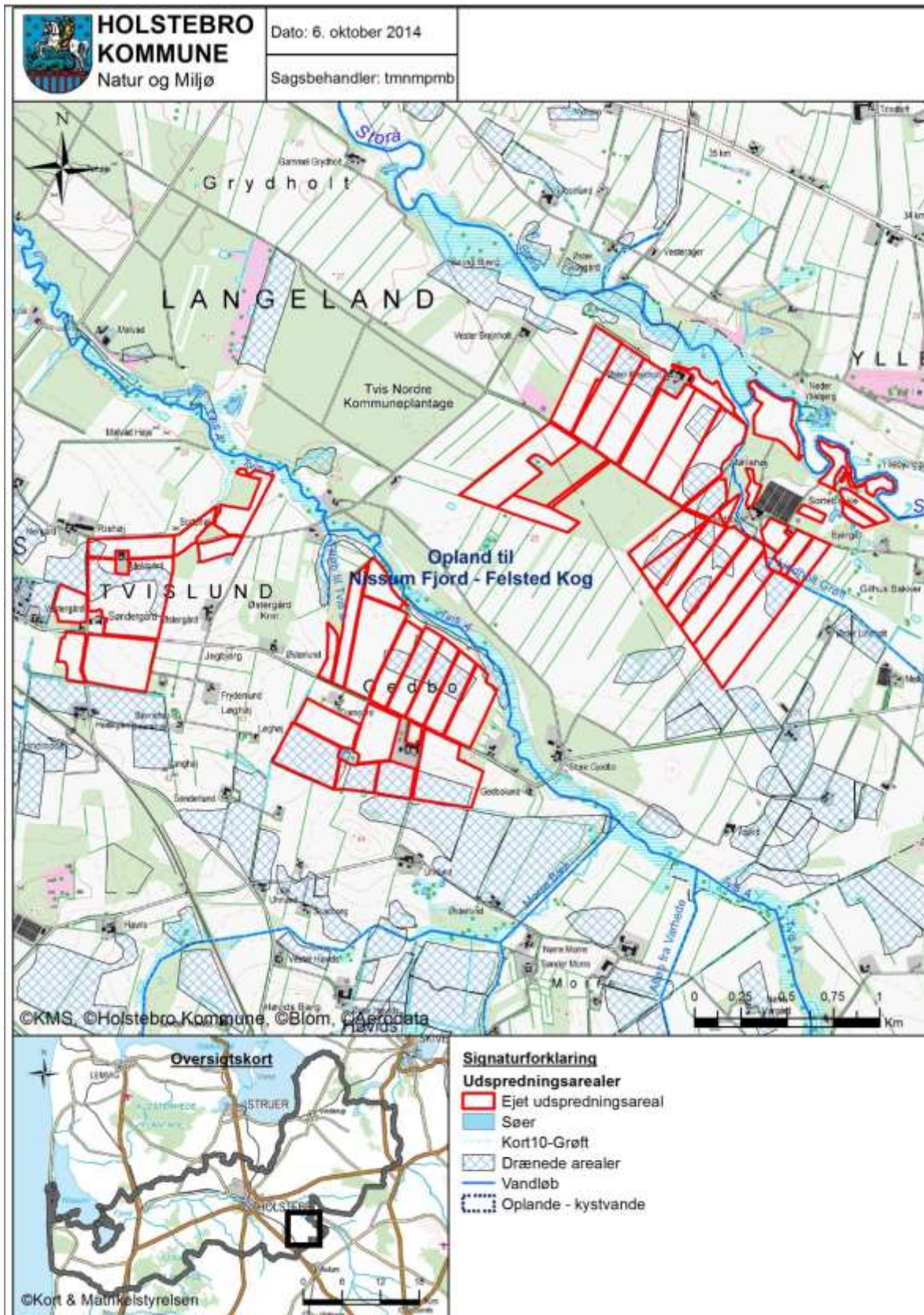
Bilag 6 – Gylletransportruter

Bilag 7 – Jordbundstyper

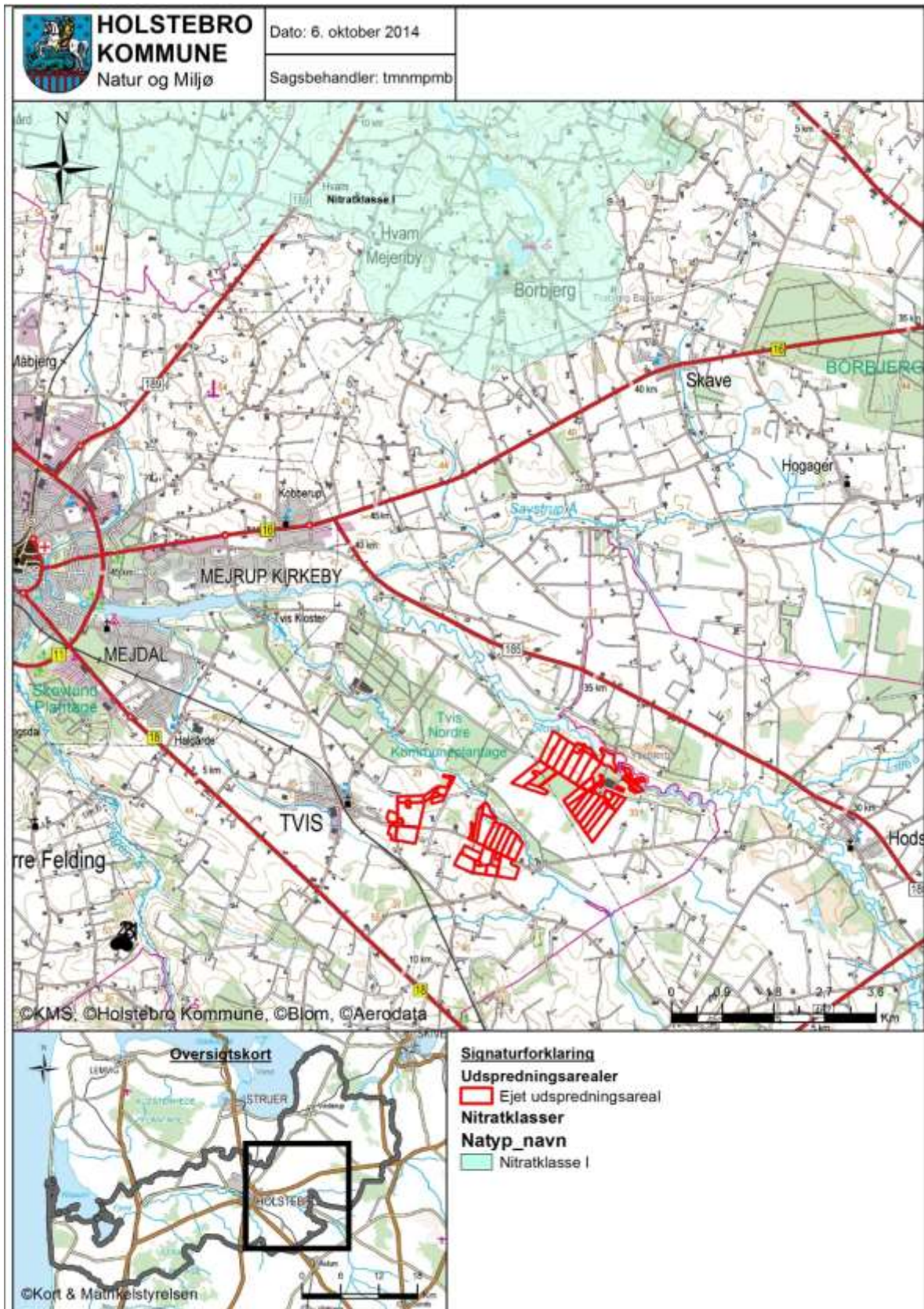
Bilag 8 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

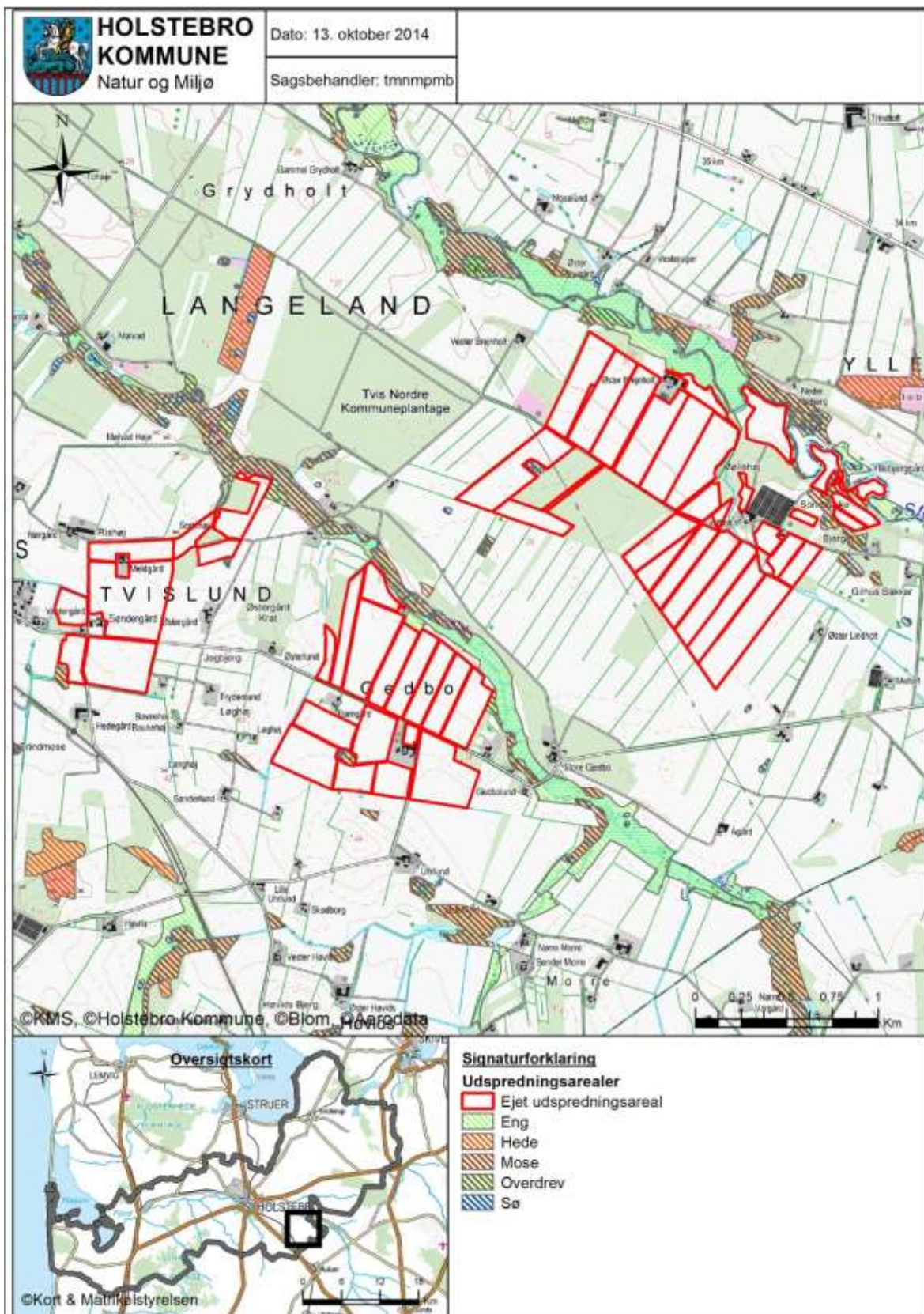
Bilag 9 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)

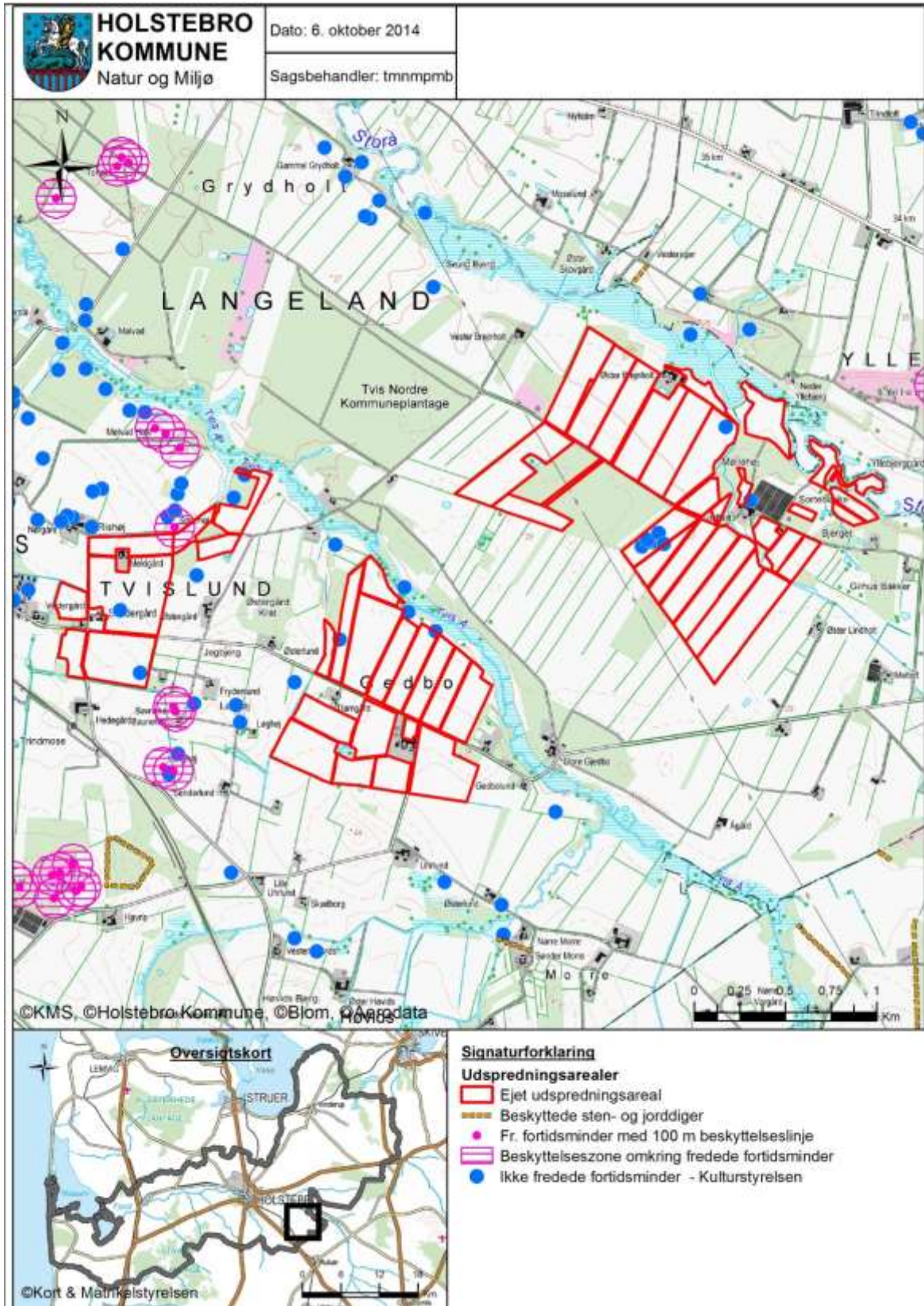
Bilag 10 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

Bilag 11 – Naturområder ift. udspretningsarealer

Bilag 12 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspretningsarealer

Bilag 13 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE
Mink, årstæver	343,33	10.300			

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1	2.556 m ³						

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
EI [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringsstoffer reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁴ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø

⁴ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegem Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilførsningen.

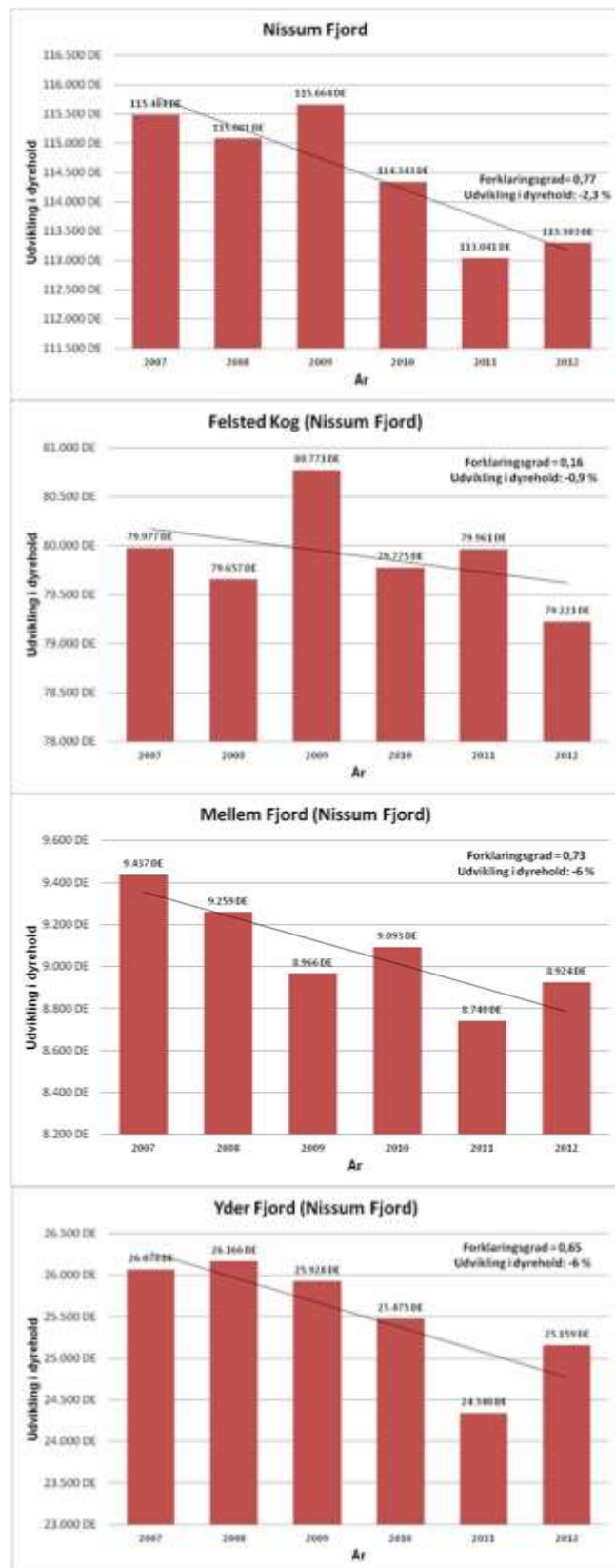
Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) hvis der er andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderin-

Figur 1. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.

gen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, ikke må anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁵ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opørelsesår i forhold til 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

⁵ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yder Fjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at " Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til

recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.